

УДК 345.648.3

БЮДЖЕТНА СИСТЕМА УКРАЇНИ ТА ФРАНЦІЇ

Студ. В. С. Ляліна, гр. БФ-1-17

Наковий керівник Махнарилов Ю.В., к. е. н., доц.
Київський національний університет технологій та дизайну

Мета. Метою статті є дослідження особливостей формування та управління доходами Державного бюджету України та Франції, їх відмінності та подібності. Знаходження шляху вирішення проблем в Україні на прикладі досвіду Франції.

Об'єкт та предмет дослідження. Об'єктом дослідження є бюджетні процеси в Україні та Франції. В якості предмета дослідження виступає можливість використання інструментів бюджетної системи Франції для вдосконалення системи управління державним бюджетом України.

Методи дослідження. Методами поточного дослідження були контент-аналіз, теоретичне моделювання, порівняльний аналіз.

Практичне значення отриманих результатів. Результати мого дослідження я використаю для моделювання ефективної системи бюджетного процесу в Україні.

Результати дослідження. Сьогодні, в умовах трансформації економіки України, Державний бюджет зберігає свою важливу роль: саме через нього відбувається централізація коштів і перерозподіляється близько 30% валового внутрішнього продукту (ВВП) та відбивається економічна й соціальна політика країни [1].

Державний бюджет України виконує кілька функцій, поданих на рис. 1.

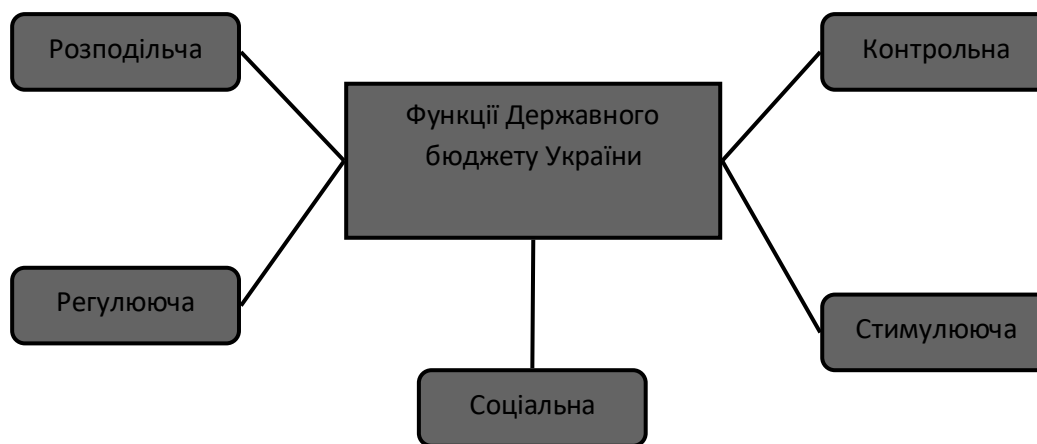

Рис. 1 – Функції Державного бюджету України

Дійсно, найбільш наявні та структуровані дві функції - розподільча та контрольна, але не можна не вказати регулюючу та стимулюючу роль бюджету та обминути питання фінансового забезпечення соціальної політики за рахунок коштів бюджету.

Пошук шляхів підвищення ефективності управління державним бюджетом України веде до запозичення досвіду більш розвинених країн. В контексті кризових соціальних та економічних процесів цікавим є досвід Франції.

Державний бюджет Франції є основою фінансової системи країни. На нього припадає половина всіх фінансових ресурсів держави. У цілому державний бюджет не затверджується законодавчою владою, а щорічно складається як допоміжний документ, що механічно об'єднує загальний бюджет, численні спеціальні рахунки казначейства і приєднані бюджети.

У структурі доходів державного бюджету переважають податкові надходження (із них біля 40% надходжень від податку з обороту, 20% - податку на доходи, 15% - відрахування з прибутку). Для забезпечення своєчасного і в повному обсязі надходження податкових платежів до бюджету у складі Міністерства економіки та фінансів створено Головне

податкове управління. Податковий контроль здійснюється як шляхом камеральних перевірок податкових декларацій, так і через проведення документальних перевірок.

На позики й аванси встановлюється відсоткова ставка, яка не може бути нижчою ніж ставка для облигацій або казначейських бонів. Закон Франції "Про фінансове законодавство" передбачає виділення асигнувань по міністерствах і відомствах відповідно до конкретних бюджетних програм.

Починаючи з 1995 р Рахункова палата щорічно випускає три види звітів:

- 1) звіт про виконання закону про бюджет;
- 2) щорічний звіт про справи держави;
- 3) звіт про стан системи соціального забезпечення.

Звіт про виконання бюджету містить інформацію про ефективність проведених органами державної влади витрат з метою виконання завдань, поставлених перед ними Урядом.

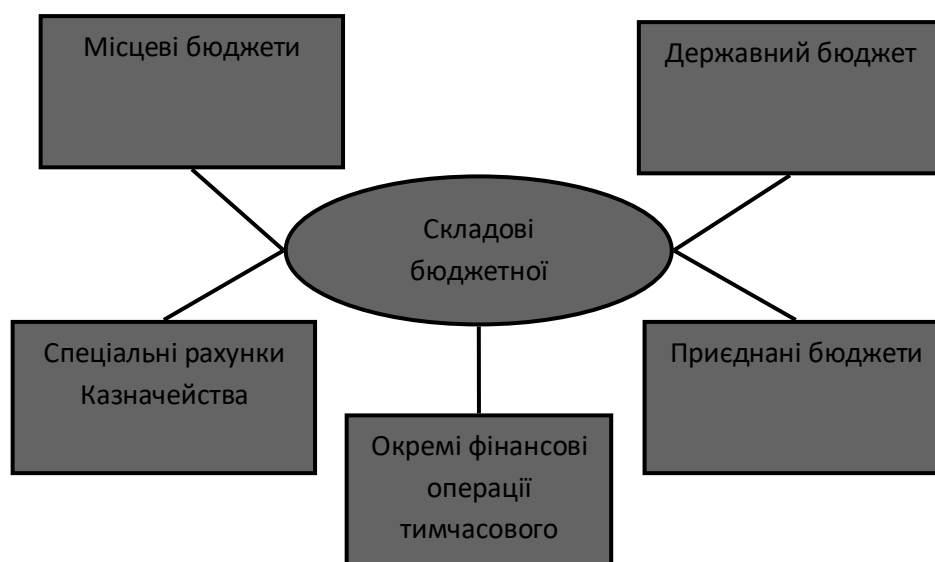

Рис. 2 – Складові бюджетної системи Франції [2]

Поточні соціальні протести у Франції, відомі як "Рух жовтих жилетів" виникли в зв'язку з підвищенням ціни на паливо внаслідок збільшення акцизного збору, за рахунок якого уряд країни намагався збалансувати національний бюджет.

Рух виник у соціальних мережах з метою закликати простих громадян до протесту, а саме: заблокувати великі вулиці й проспекти, кругові розв'язки та автомагістралі.

З грудня минулого року голова французького уряду Едуар Філіпп оголосив про перенесення термінів збільшення податку на паливо, що ускладнить виконання бюджетних зобов'язань. Але в цілому французький уряд контролює баланс національного бюджету, що свідчить про наявність ефективної системи управління бюджетним процесом.

Висновок. В поточному періоді українська економічна система трансформується до стану повноцінної ринкової економіки. На даному етапі дуже важливу роль відіграє державний бюджет, його вдосконалення та часткова перебудова. З метою підвищення ефективності процесу трансформації української бюджетної системи є корисним запозичення та використання досвіду управління державними фінансами Франції.

Ключові слова: фінансова діяльність, органи управління, повноваження країни.

ЛІТЕРАТУРА

1. Дікань Л.В. Контроль і ревізія [Текст] / Л.В. Дікань. — К. : Знання, 2007. — 327 с.
2. Фінанси зарубіжних країн [Текст] / [Т.О. Кізима, Н.Я. Кравчук, В.П. Горин та ін.]; за ред. О.П. Кириленко. — Тернопіль : Економічна думка, 2013. — 287 с.